

Een leven lang met alleen gras

Met een honderd procent grasrantsoen maken Bartele en Rianne Holtrop diverse niet-alledaagse keuzes. Het komende jaar vertellen de jonge veehouders er iedere drie weken over in speciale VeeteeltGRAS-vlogs. Kringloop, jersey, gras en een hoge marge staan centraal.

TEKST FLORUS PELLIKAAN

Bartele Holtrop neemt een van zijn eerste vlogs op over 'wintergrazen'

BEDRIJFSPROFIEL

naam	Bartele Holtrop
aantal melk- en kalfkoeien	100
aantal stuks jongvee	50
grondgebruik	54 ha (waarvan 44 ha goed beweidbaar)
Rollend jaargemiddelde	4139 5,33 4,03

GRASDOELEN 2018

- Hogere grasproductie door uitdagen grasland.
- Grasbestand verder aanpassen op bedrijfssysteem door natuurlijk selectie.
- Kringloop sluiten: opfokken en melken met 100 procent gras.
- Melkproductie uit gras maximaliseren.
- Inscharen bij ongeveer 2 ton droge stof.

Ze lijken haast goud te kleuren in de laagstaande februrizon: de weidende jerseykoeien van boer Bart ofwel Bartele en Rianne Holtrop in Rotstergaast. De late nachtvorst kwam dit jaar als geroepen voor de Friese veehouder, die zijn koeien maar wat graag laat 'wintergrazen'. 'We hebben afgelopen herfst bewust gras laten staan. De voorjaarskalvende veestapel geeft nu meer melk van dit gras dan het oudmelkte koppel in het najaar zou hebben gedaan', zo verklaart Bartele Holtrop. Direct is duidelijk dat de ondernemende veehouder in zijn bedrijfsvoering niet de gebaande paden kiest. Er klinkt ook volop ambitie: 'We willen het komend jaar de kringloop op het eigen bedrijf volledig sluiten naar honderd procent gras voor het gehele leven van de koe. De natuur is zo sterk dat die zich aanpast aan je systeem, als je daar maar heel consequent aan vasthoudt en er geduld voor hebt.'

Geen slaaf van groei

De dertigjarige melkveehouder is eerst zeven jaar bedrijfsleider geweest op het ouderlijk melkveebedrijf en heeft daardoor kennis van het gangbare systeem. 'Wat me opviel, is dat door de marktafhankelijkheid de kosten ieder jaar in verhouding liggen met de opbrengsten. Gangbare bedrijven die iets meer verdienen, scoren op alle onderdelen van het boekhoudrapport ietsje beter. Maar ik heb niet zoveel discipline dat ik de beste boer op alle onderdelen kan zijn', vertelt Bartele. Om wel een bovengemiddeld inkomen te halen, koos hij voor een heel ander systeem. 'We proberen maximaal bij de kern van melkveehouderij te blijven: melk maken van waar de mens niks mee kan: gras. Daarnaast hebben we het jaar met onze voorjaarskalvende veestapel ingedeeld in focusmomenten. Dit zorgt ervoor dat we op bepaalde momenten fanatiek moeten zijn en dat is makkelijker dan 365 dagen honderd procent focus hebben.' Daarnaast neemt beweiding volgens Bartele veel werk uit handen. 'We willen tijd hebben om leuke dingen te doen en vooral zelf te ondernemen in plaats van slaaf te zijn van groei binnen een afgebakend systeem.'

Het jonge stel kocht in 2014 daarom met hulp van de ouders van Bartele het huidige melkveebedrijf met een oppervlakte van 44 hectare land en daarnaast 120 Deense jerseypinken. Op de referentiedatum van 1 juli 2015 hadden ze inmiddels allemaal gekalfd, waardoor er een gunstige fosfaatreferentie uitrolde.

Promoten op Grüne Woche

Een 'gewoon' biologisch bedrijf met jerseykoeien was voor Bartele te saai. 'Als je het anders wilt doen, moet je het ook echt helemaal anders doen. Daarom willen wij een bedrijf creëren dat door zijn eigen kringloop wel duizend jaar kan bestaan.' Naar aanleiding van buitenlandse onderzoeken en ervaringen kwam hij voorzichtig tot de conclusie dat een koe als echte grazer binnen dat systeem beter geen graan kan krijgen. Als aanvulling op het kuilgras of weidegras krijgen de melkgevendende koeien alleen grasbrok bijgevoerd. 'Om hierin te volharden, moet je wel sterk in je schoenen staan. Alle vertegenwoordigers

die op het bedrijf komen, zeggen dat het niet kan. Dat maakt het spannend, maar gelukkig hebben we met een aantal melkveehouders die op dezelfde manier boeren, een mastermindclub. Hierin wisselen we ervaringen met elkaar uit en houden we elkaar scherp op de gestelde doelen.'

Holtrop levert zijn melk aan CZ Rouveen en heeft daarnaast in de vorm van De Tjonger een gezamenlijk kaasmerk. 'De producten onder de naam Boer Bart, zoals De Tjonger, de scharreleieren en het kippenvlees, zijn een leuk extraatje. Ik vind het fantastisch om op de Grüne Woche te staan en onze kaas te promoten. Maar een merk is fragiel, je moet er tien jaar aan bouwen en je kan het in één dag kwijtraken. Het bedrijf moet economisch daarom draaien op de melkprijs die we aan de fabriek leveren.' Over afgelopen jaar lag die melkprijs gemiddeld op 59 eurocent. Met een kostprijs van 38 eurocent is Bartele redelijk tevreden en behoort het bouwen van een nieuwe potstal tot de ideeën.

Jongveeopfok zonder brok

Een nieuwe stap is om de vaarskalveren vier maanden te laten zogen en geen krachtvoer te geven. 'Brok met voldoende darmverteerbaar eiwit is er biologisch bijna niet of het is heel duur. Ons jongvee bleef daardoor achter in ontwikkeling. Een proef met vier maanden zogen zorgde ervoor dat diarree niet voorkomt en dat de kalveren zich sneller ontwikkelen en eerder leren grazen', aldus Bartele. Doordat de kalveren geen brok meer krijgen, staat hun hele leven in het teken van gras. Bartele en Rianne Holtrop, genomineerd voor de titel Agrarisch Ondernemer van het Jaar, kwamen eerder in het nieuws met de kipcaravan waarmee ze 250 legkippen achter de koeien aan laten scharrelen. 'Ik had gehoopt dat de bijdrage van de kippen in de kringloop iets groter zou zijn. Maar het heeft er in ieder geval voor gezorgd dat mensen onze gedachtegang snappen. En marketingtechnisch is het een goede zet geweest, want iedereen herkent ons als die boer met de kippen achter de koeien. En richting de toekomst? We hebben nog heel veel ideeën om dit uit te bouwen, maar dat hoeft niet per se op dit erf.'

EEN SEIZOEN LANG GRAS-VLOGS

De koeien van Bartele Holtrop lopen inmiddels buiten. Wintergrazen is dan ook een van de eerste thema's waar de jonge Friese melkveehouder zelf een video over opneemt op zijn bedrijf. Iedere drie weken vertelt boer Bart in de vorm van zo'n vlog over een nieuw element in zijn niet-alledaagse bedrijfsvoering die niet 'grassiger' kan.

De eerste vlog staat inmiddels online.
Bekijk alle vlogs gedurende het seizoen op

www.veeteelt.nl/gras